

vence la sumo de ĉiuj malbonoj superas la sumon de ĉiuj bonoj. Kp NIHILISMO, SENESPERO.

Pesimisto. 1 Pesimismo. 2 Homo, kiu ĉiam vidas nur la malbonan flankon en ĉiuj aferoj.

***Pesto.** Epidemia malsano devena de Oriento k preskaŭ ĉiam mortiga. Kp ĤOLERO.

***Petl (x).** 1 Sciigi al iu, ke oni deziras ricevi ion de li: *~i informon, helpon de iu, el iu, al iu; ~i iun pri helpo, konsilo, permeso, pardono; sinjorino ~is de ŝi trinki Z; kiu ne ~as, tiu ne ricevas Z.* Kp POSTULI. 2 Sciigi al iu, ke oni deziras, ke li faru ion: *li ~as, ke mi estu atenta Z; ili ~is lin alveni pli proksime K; mi ~as vin kredi Z; por gasto ne~ila mankas kulero Z; ~u lin al mi Z (~u ke li venu al mi); mi sendis ~i ilin ĉien Z; sidigu, mi ~as.* Kp INVITI. ~o. Ago ~i: *la ~o de ĉefa estas ordono; direkta Z, fari Z, ~i Z ~on al iu; prema, insistu ~o; la ekonomia leĝo pri la propono k la ~o (oferto k mendo). ~egl (x).* Insiste k humile ~i. For~l (tr). ~i de iu, ke li permesu foriri: *sin for~i de iu Z.* Pro~l (tr). Interhelpi por havigi al iu pardonon. ~skribo. Skribita ~o al oficialulo.

petalo Florfolio de korolo.

Petardo. Malforta eksplodilo, konsistanta el pulvo entenata en kartona tubo k uzata kiel signalo aŭ amazaĵo.

petiolo Subtenilo de folio.

***Petoll (ntr).** 1 Sin amuzi per sencelaj viglaj ludaj movoj, kiel infano: *la hundo ~is ĉirkaŭ miaj piedoj; birdo ~as kiom ĝi volas Z; (f): ŝiaj ~aj (antaj) haroj estis ligitaj nur per rubando B.* 2 Senkonsidere k infanece amuzi sin per gaje ŝercaj, plaĉe malicetaj agoj aŭ paroloj: *juneĉo ~is, maljuneĉo malsatos Z; ~u, diboĉu, sed sorton ne riproĉu Z; ~a mieno, langi; ~ado sen mezuro ne kondukas al plezuro Z; trans~i la grandan paŝon de sia vivo, kiel nepripensema knabino Z.*

***Petrolo.** Minerala oleo, eltirata el naturaj fontoj k uzata por lumigado k hejtado. Kp BENZINO, NAFTO, ŜTONOLEO.

***Petromizo.** Mangebla angilforma marfiŝo (*petromysa*).

***Petroselo.** Veg. el fam. umbelacoj, uzata kiel spicaĵo (*petroselinum*).

Pezi (ntr).** 1 Fari, pro la altiro de la tero, konstantan premon sur subtenantan objekton aŭ konstantan tiron sur pendigantan objekton: *la libro ~as duonon da kilogramo B; ĉiu hajlero ~is pli ol 60 gramojn Z.* 2 Sentigi al iu tian premon aŭ tiron: *sur ĉevalo de najbaro la ŝarĝo ne ~as Z; tiuj vualaj ~as sur min; (f): homo, kies vorto ~as (havas influon); mia mano ~os sur iliaj ŝultroj; tio ~as sur mia koro; ~as sur la lando ĝia krimco Z; malĝoja sorto ~as sur ili. ~o. 1 Forto rezultanta de la tera altiro, per kiu la korpoj ~as: *fali sub ~o; la ~o, kiun povas elteni ponto; malgranda ~o, sed granda prezo Z; (f): kurbigi sub la ~o de la jaroj; ni portas la ~on de ilia potenco B.* 2 Mezurero de tiu forto rilate al konvencia unuo: *la internacia unuo de la ~o estas la kilogramo B; kiama estas la ~o de tiu sako? uzi sian manĝaron laŭ ~e Z. ~a. 1 Havanta ~on. 2 Havanta multan ~on, multe~a: ~a kiel plumbo; ~a (malfacila, mallerta) paŝado; oro estas pli ~a ol fero, pli mal~a ol aero Z; ~a (prema) atmosfero, velero. Kp ŜARĜA. 3 (f) Grava, peniga, teda: ~a kolero Z; vi sentigis al via popolo ~an sorton Z; kelkaj skribas senerare, sed per multe~a malagrabla stilo Z; tio ~e kuŝas sur mia konscienco Z; ilia salajro ~e ŝarĝis la budĝeton de la monarkio B; la multe~econ k malgraciecon de la lingvo mi alskribis al tio, ke mi ankoraŭ ne sufiĉe bone ĝin posedas Z. ~agl. Igi ion multe~a: *la pluvo ~igis la velojn; (f) tiuj adjektivoj ~igas la frazon; (f) tiu ĉi sciigo ~igos la korojn Z. ~lo. Metalmaso servanta kiel ~unuo: ~ila de du kilogramoj. Mal~a. Malmulte ~a: *mal~a sako, ŝarĝo, paŝado; (f) mal~igi ius korojn Z, doloron. Kp DELIKATA, FACILA, KVIETIGI. Super~o, pli~o. Tio, kio superpasas la ~on fiksitajn en tarifo.*

***Pfenlgo.** Germana monereto, centono de marko. Kp CENTIMO.

***Pla.** Vive, sincere k ame respekto-plena al Dio k religiaĵoj: *~e vivi Z; se ezoko ~igis, gobio ne dormuz; al la ombroj de ĉiuj mortintaj esp-istoj la kongreso esprimas sian respekton k ~an saluton Z; peti la ~econ ĝis bigoteco. Kp PIETISTO.*

plamatro La plej interna el la tri meningo, kiu ĝi envolvas la cerbon. Vd DURAMATRO.